

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/87/2018
Identifikačné číslo spisu:	1416201051
Dátum vydania rozhodnutia:	21.05.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1416201051.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o D. Z., nar. XX. X. XXXX, bývajúcu v C., K. X/A, dieťa rodičov matky Z.. A. Z., nar. X. XX. XXXX, bývajúcej v C., K. X/A, a otca P. Z. Z., nar. X. X. XXXX, bývajúceho v C., U. XX, zastúpeného JUDr. Janou Kocandovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Jungmannova 8, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25P/28/2016, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. novembra 2017 sp. zn. 20CoP 22/2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 22. novembra 2017 sp. zn. 20CoP 22/2017 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 24. novembra 2016 č. k. 25P/28/2016-177 rozviedol manželstvo Z.. A. Z. a P. Z. Z., vtedy maloletú D. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matke a otcovi uložil povinnosť prispievať na jej výživu sumou 100,- Eur mesačne k rukám matky počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva. V súvislosti s výškou určeného výživného uviedol, že vyhodnotením vykonaných dôkazov dospel k záveru, že obaja rodičia zložili na účet dcéry sumu 12 000,- Eur (každý po 6 000,- Eur) za účelom pokrytia jej výdavkov spojených so štúdiom vo Francúzku a že túto skutočnosť bolo potrebné zohľadniť.

2. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie matky v záhlaví označeným rozsudkom rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o výživnom zmenil tak, že uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu vtedy maloletej D. sumu 400,- Eur mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva. Zároveň uložil otcovi povinnosť zaplatiť k rukám matky zročné výživné za čas od 1. 2. 2017 do 30. 11. 2017 v sume 3 000,- Eur, a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že nebolo preukázané, že účelom zloženia sumy 12 000,- Eur na účet dieťaťa bolo pokrytie jeho výdavkov spojených so štúdiom v zahraničí.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie otec (ďalej len „dovolateľ“). Žiadal, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil dovolacími dôvodmi uvedenými v § 420 písm. f) a v § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), t. j. tým, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Porušenie práva na spravodlivý proces videl v tom, že odvolací súd odmietol vykonať ním navrhované dôkazy a že nevykonával dokazovanie na zistenie aktuálneho skutkového stavu, resp. že sa odklonil od skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez zopakovania alebo doplnenia dokazovania. Za právnu otázku doteraz neriešenú v praxi odvolacieho súdu označil otázku, či za plnenie vyživovacej povinnosti možno považovať aj zloženie peňazí vopred na účet dieťaťa zriadený jeho matkou.

4. Matka vo vyjadrení k dovolaniu navrhla tento mimoriadny opravný prostriedok ako nedôvodný odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas a na to oprávnenou osobou, skúmajúc najprv splnenie podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na v poradí prvý uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f) C. s. p.) zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 C. s. p., potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z tzv. zmätočnosťných väd uvedených v tomto ustanovení, znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

6. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Podľa § 420 písm. f) C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Citované ustanovenie § 420 písm. f) C. s. p. zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zarúčených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

9. V preskúmvanej veci došlo podľa názoru odvolacieho súdu postupom odvolacieho súdu k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. Táto vada spočíva v nesprávnom postupe odvolacieho súdu týkajúcom sa vykonávania dokazovania a hodnotenia dôkazov v odvolacom konaní. Z odôvodnenia rozsudkov prvoinštančného a odvolacieho súdu je zrejmé, že rozhodujúcou okolnosťou pre určenie výšky výživného bola skutková otázka týkajúca sa toho, na aký účel mala slúžiť suma 12 000,- Eur, zložená rodičmi dieťaťa na jeho účet. Táto otázka bola medzi rodičmi sporná. Kým matka tvrdila, že malo ísť o dar vtedy maloletej dcére, otec tvrdil, že malo ísť o výživné na rok, kedy mala dcéra študovať v zahraničí - vo Francúzku. Súd prvej inštancie po vyhodnotení vykonaných dôkazov, najmä výsluchom matky i otca, dospel ku skutkovému záveru, že zložená suma mala slúžiť na pokrytie

výdavkov dieťaťa spojených so štúdiom vo Francúzku. Odvolací súd sa od tohto skutkového záveru odchýlil považujúc ho za nesprávny (bod 65 odôvodnenia jeho rozsudku), majúc za to, že nebolo preukázané, že by zložená suma mala slúžiť na úhradu nákladov spojených s pobytom dieťaťa v zahraničí. Odvolací súd sa síce mohol odchýliť od skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, ale len, ak by zopakoval alebo doplnil dokazovanie (§ 383 C. s. p. v spojení s § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok). Len pri zachovaní takéhoto postupu mohol pristúpiť k hodnoteniu zopakovaných alebo doplnených dôkazov, vykonaných na pojednávaní zákonom predpísaným spôsobom a vyvodiť z nich prípadne iné skutkové zistenia a iné skutkové závery, než k akým dospel prvoinštančný súd. Hodnotiť dôkazy môže totiž len súd, ktorý ich vykonal. Odvolací súd preto nemôže prehodnocovať dôkazy vykonané súdom prvej inštancie, bez toho, aby ich sám riadne zopakoval. Táto povinnosť súdu je zároveň procesným právom strany a jej porušenie, vzhľadom na jej rozhodujúci význam pre dosiahnutie spravodlivého rozhodnutia, zakladá porušenie práva na spravodlivý proces. Dovolací súd preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.